

SIEGFRIED:

Også Sven Arntzen bruker de sterke ord om Hartmann
Bildet viser ham i hans velmaktsdage som sjefdirigert for «retts»-oppgjøret.

Efter at vår melding i forrige nummer om advokat Sverre Hartmanns anmeldelse av riksadvokat Dorefeldt for å ha injuriert ham i den melding han sendte ut om henleggelsen av påtalemyndighetens historiegransking, var trykket, rykket

General Ruge bekrefter Hartmanns påstand

Ruge skrev til Administrasjonsrådet at de norske tropper i Øst-Finmark hemmelig ble stillet under tysk kommando via fylkesmannen

Men egentlig er alt dette en strid om Pavens skjegg

Hartmann ut i AFTENPOSTEN med et åpent brev til høyesterettsadvokat Sven Arntzen, som ble avkrevet svar på hva han siktet til når han offentlig har hevdet at «Hartmanns påstander om den såkalte Narvik-avtale er et falsum.» Dermed er da ringen sluttet og den tredje norske riksadvokat etter 1945 har kommet i heisen for sin befattning med norsk samtidshistorie.

Man har som kjent klart å pense Hartmann-saken inn på et sidespor slik at «retts»-oppgjøret mest mulig har kunnet holdes utenfor diskusjonen. Man drøfter spalte opp og spalte ned hvorvidt general Ruge inngikk

en tilleggsavtale med tyskerne 11. juni 1940 om å stille de norske tropper i Øst-Finmark under tysk kommando via fylkesmannen i Finmark. Hartmann påberoper seg en bekreftet gjenpart av et tysk dokument hvori avtalen omtales, mens alle skodvinene klamrer seg til at selve originaldokumentet ikke kan fremlegges. Og det var på basis av disse skodvinske protester både Sven Arntzen og andre lot seg forlede til de sterke ord som Hartmann nå krever en forklaring på.

Og for å avskjære enhver ytterligere diskusjon offentliggjør Sverre Hartmann et dokument, og denne gang norsk og hentet i Riksarkivet, hvori general Ruge i et skriv av 23. juni 1940 i et brev til Administrasjonsrådet klart gir uttrykk for at det ble truffet en avtale utover selve våpenstillstandsavtalen mellom generalen og tyskerne om kommandoforholdet i Øst-Finmark. Altså nøyaktig slik Hartmann har hevdet.

(Forts. side 8)

Østerriksk dobbeltsnikmorder i Signaldalen i 1945

Gefreiteren slapp fra sin ugjerning dengang og er nå blitt høy østerriksk embetsmann

Den norske dagspresse har med tydelig glede uansett partihørighet, meddelt sine lesere at Franz Jonas, den østerrikske sosialist, som har vært forbundspresident siden 1965 er gjenvalgt. Han fikk nær 53 % av stemmene.

Det norsk dagspresse ikke fortalte, bl. a. etterfølgende, finner vi i DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG:

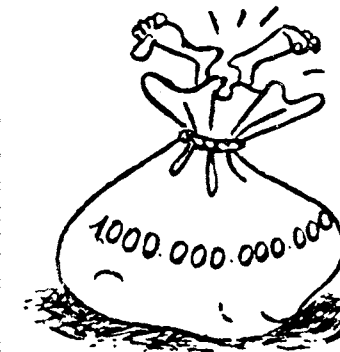
Sektionschef heter de høyeste embetsmenn i Østerrike! Deres maktfullkommenhet er tilsvarende stor og også inntektene. De blir utnevnt av forbundspresidenten. Dette være forutskikket for å forklare stillingen for uinnvierte lesere.

Karl Ruef, offiser i den østerrikske forbundshær, har i sin utmerkede bok om 6. Gebirgsdivision i Annen verdenskrig «Gebirgsjäger zwischen Kreta und Murmansk» på side 473—475 gitt følgende beretning som gjengis forkortet:

«En tragedie var hendelsen fra 8. til 9. mai 1945 i Signaldalen (Nord-Norge), de kan bare forståes ut fra disse dages usikkerhet og forvillede kompleks. Hverken offiserer eller underoffi-

serer visste i de første maddager 1945 om det forestod det daværende XIX. (Geb.) A.K. russisk eller engelsk fangenskap. Svake norske heimevernforband marsjerte fra Sverige inn i Norge, like svake engelske forband ble landsatt på viktige punkter. Den russiske hær truet i nordøst. Parolen for de fleste førere av enheter lød: «Vi går ikke i russisk fangenskap, men kjemper oss gjennom så langt sydover til vi kan bli tatt opp av engelskmennene.» Omtrent slik talte også Kaptein Sornberger, fra Vorarlberg, sjef for 4. batteri, Gebirgsart. Reg. 118. Hans batterioffiser, Løytnant Kuhn hadde samme innstilling.

En Obergefreiter fra St. Polten, som på grunn av en eller annen disiplinærforsøkelse var strøket av listen over offisersaspiranter, hadde i dagevis laget et komplot sammen med batteriets underoffiserer, og de var etter Kaptein Sornbergers tale fast bestemt på å tilrive seg kommandoen over batteriet. Han erklærte overfor underoffiserene at kapteinen og hans løytnant

På side 5 bringer vi en ny artikkel av Oscar Aall.

DEBATTEN OM RETTSOPPGJØRET

Fortsettelsen av og slutten på Arild Hamsuns omtale av debatten om rettsoppkjøret som pågikk i Aftenposten finner man på side 5.

I ARTIKLEN OM

Likvideringene

er en bred omtale viet hva en av de britiske sabotører, nåværende oberstløytnant Haukelid selv skriver om innstillingen og om det som skjedde. Side 5.

På ungdomssiden

er det litt av hvert denne gang foruten en ny kampsang fra dengang. Side 4.

«I brennpunktet»

beretter om en hemmelig brevveksling som har pågått i årevis mellom Zambias svarte Kaunda og «nazisten» Vorster i Sør-Afrika. Den tør kanskje vekke spesiell oppmerksomhet i det negreglade Norge. Side 2.

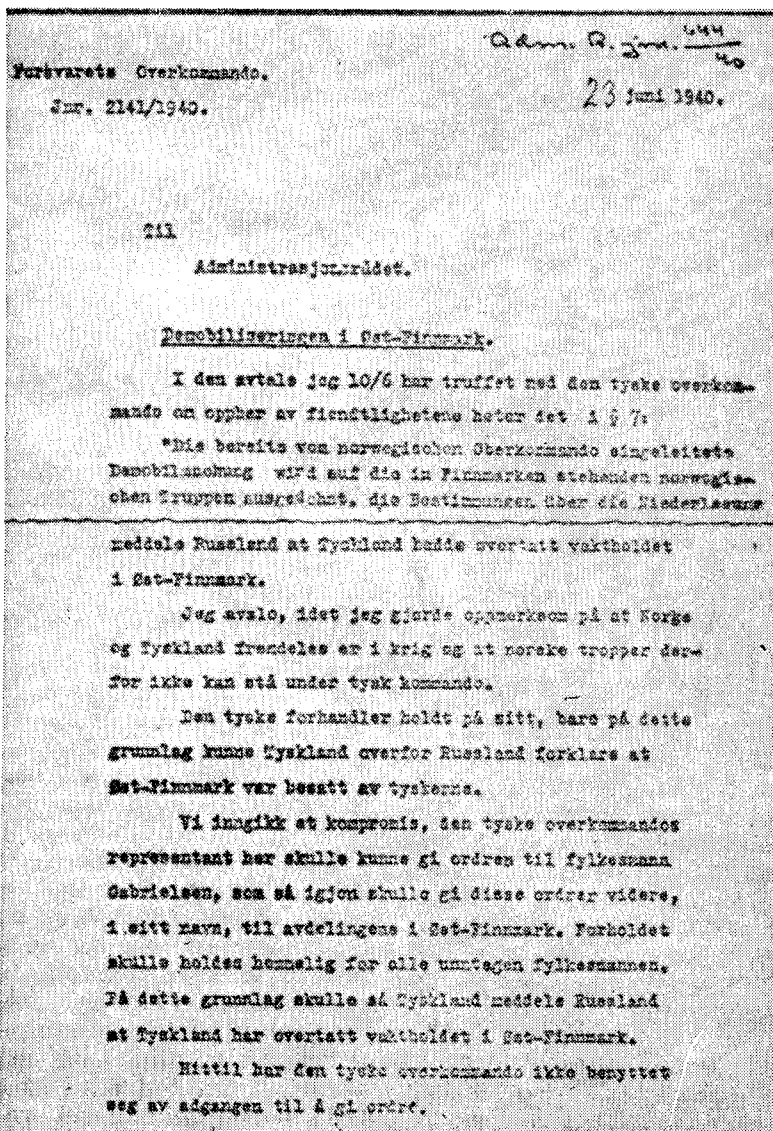
Lederen

beskjeftiger seg med den diskriminering av tidligere NS-folk som fremdeles pågår, 26 år etter opphøret av den tyske okkupasjon — belyst med ferske eksempler.

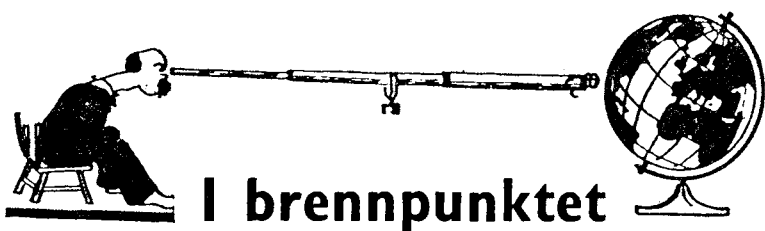
måtte fengsles og knebles slik at veien ble fri for batteriet. Natten fra 8. til 9. mai trengte kretsen av sammen-svorne seg inn i batterisjefens bunker og Obergefreiteren skjøt den sovende kaptein med sin 0,8-pistol.

De gikk så inn i bunkeren til løytnant Kuhn, vakkert ham og erklærte at batteriet gikk over til Sverige. Kuhn sa søvndrukken: «Gjør ingen dumheter!» Han ble så barskt spurt om han gikk med dem. «Gjør ingen dumheter!» var svaret. Så

(Forts. side 6)

Vi bringer her begynnelsen og avslutningen av general Ruges brev til Administrasjonsrådet, som Hartmann nå har offentliggjort.

UTE

Det er kanskje grunn til nok en gang å beskjeftige seg med forholdene i det Afrika som later til å ligge norsk presse og norske partipolitikere så varmt på hjertet at de ofte glemmer de egne påtrengende problemer.

Tidligere har vi pekt på at flere og flere svarte stater i Afrika begynner å orientere seg i retning av et samarbeide med det meget forkjetrede Sør-Afrika, lyst i bann i årevis her i Norge — og for den saks skyld også i den øvrige dekadente vestlige verden — på grunn av apartheidpolitikken.

Selvste sjelen i det svarte Afrikas angrep på det hvite styre i Sør-Afrika har som kjent vært Zambias Kenneth Kaunda og han leder derfor naturligvis i popularitet hos norske partipolitikere og hos norske forvridde ungdomsorganisasjoner. Det må da vel derfor virke som et skudd for baugen på norsk utenrikspolitisk troskyldighet når det nå opplyses at selvsamme Kaunda i årevis har drevet brevveksling med den premierminister Vorster som den vestlige verden har beskyldt for de verste ting, bl. a. for å være nazist ettersom han ble sperret inne av de anglofile myndigheter under annen verdenskrig på grunn av uttalte tyske sympatier.

Det var Vorster selv som i en tale i det sørafrikanske parlament 21. april ga opplysninger om denne brevveksling. Kaunda hadde allerede i 1968 i sine brev bedt om sørafrikansk hjelp mot Rhodesia og Portugal fordi han dengang fryktet for et angrep fra disse lands side.

I et annet brev til Vorster hadde Kaunda i skarp motsetning til krigerske taler han hadde holdt i Zambia og i utlandet fremholdt at maktanvendelse ikke kunne løse de afrikanske problemer. Da den sørafrikanske representant etter Kaundas heftige anrop nå Sør-Afrika i Botswana-land gjorde denne oppmerksom på at slike anrop forsinket mulighetene for et møte med Vorster, svarte Kaunda: «Ta da ikke en slik tale så alvorlig, den var beregnet på andre folk.»

Men her hjemme tar politikere altså de svarte staters vrøvl, talere og renkespill alvorlig. De lever i en slags drømmeverden og begriper tydeligvis intet av af-

rikansk virkelighet. Til skade ikke bare for eget land, men til syvende og sist også for det Afrika som så nødvendig trenger både afrikansk samarbeid, uten hensyn til styresett i de enkelte land, og den økonomiske og tekniske hjelp de kan få av det vel utviklede og velstående Sør-Afrika.

HJEMME

På hjemlig grunn er det naturligvis den siste gallupen som fanger interessen — ved siden av Arbeiderpartiets små sosialiseringsfremstøt. De siste er vel beregnet som skuebrød for de godtroende, mens partiets offisielle politikk når det gjelder de viktige saker går hånd i hånd med Høyres. De er begge avhengige av storkapitalen, uten dens hjelp og utbytning kan ingen velferdsstat drives og heller ingen politisk løftepolitikk.

I forbindelse med forrige gallupundersøkelse over folks politiske innstilling slo vi fast at Senterpartiets fremgang ingenlunde var noe tilfeldig blaff før det for alvor hadde gått opp for folk hvor umoralsk partiet hadde opptrådt da Bondevik ble vonbrotten. Vi nevnte at folk ikke var så dumme som partipolitikere trodde og at de færreste nok bet på Høyres og Venstres jammer over samarbeidspartners manglende politiske moral. De politiske ledere som dengang kunne notere tilbakegang, mens Senterpartiet som antydte av oss, gikk frem, trøstet seg med at gallupundersøkelsen var foretatt under regjeringsskiftet og før Senterpartiets nedsenkning var gått opp for folk. Neste gallup ville nok vise noe ganske annet, sa Willoch og sa Seip. Fattigmanns trøst er som kjent å trøste seg selv.

Nå foreligger altså denne «neste gallup» og utviklingen går i samme retning som sist med økende fart. Senterpartiet har gjort et nytt hopp i været og er nå oppe i 12,4 % av velgerne mot 10,5 % ved siste stortingsvalg. Høyre har fått et nytt tilbakeslag på 0,2 % og Venstre har satt ny bunnrekord med en ny tilbakegang på hele 0,5 %. Det begynner nå å nærme seg Sosialistisk Folkeparti i prosenttilslutning og ville vel ha vanskelig for å sikre seg mandater ved et stortingsvalg idag. Bare Bondeviks parti har

Dei kalla meg for sviker

Dei kalla meg for sviker,
for landsforræder;
Eg som reiste og lærde
i elleve land og riker —
men vende attende til Noreg
for å la det eg hadde lært
vekse med røtter i Noregs jord —
Mitt land til heder — — —
Meg kalla dei:
LANDSFORRÆDER.

NILS FLIFLET

MYE VIL HA MER

Den jødiske pengeutpresningen av forbundsrepublikken later ikke til å kjenne noen grenser. Det er bare den tyske botferdighet og villighet til å la seg flå som imponerer i enda større grad. Jødene har blant mange klubber og foreninger også et Verdensforbund av jødiske nazi-forfulgte, og nu har sekretæren for disse mange — som av en eller annen mystisk grunn ikke ble gasset ihjel — bekjent at man akter å kreve en erstatning på 72 milliarder D-mark av bundesregjeringen og 500 av de største firmaene i Vest-Tyskland. Milliardene skal være godtgjørelse for tvangsarbeide som ble utført av de forfulgte under den Annen Verdenskrig. Som et sammenligningsgrunnlag nevner vi at den samlede summen som man omsider ble enige om at tyskerne skulle betale i erstatninger etter Første Verdenskrig, i Young-planen ble satt til 116 milliarder Mark. Dette vel å merke til samtlige «skadelidne». Så i tillegg til de milliarder som allerede er utbetalt, får man vel nesten medgi at «evangeliet om antisemittismen» iallfall forretningsmessig har vært en suksess.

klart å holde stillingen etter vonbrotet, men så representerer jo velgerne der en usedvanlig stabil flokk.

Selv om allehånde partipolitikere etter beste evne forsøker å bortforklare at det i virkeligheten vesentlig er EEC velgerne tar standpunkt til i disse galluper, så må det da være tydelig nok for vanlige, normale mennesker. Det stemmer jo også helt overens med de gallup-tall undersøkelser omkring folks innstilling til norsk EEC-medlemskap avdekker. Sjelden eller aldri i norsk politikk har en sak som det store flertall av stortingsmenn går inn for som en hovedoppgave, hatt så liten tilslutning blant folket. Partipolitikere har forsøkt å presse egen EEC-begeistring inn på folk, men denne gang har det slått totalt feil. Så feil at det nå begynner å lyde ganske andre og mere moderate toner både fra Høyre og fra Arbeiderpartiet. Politicus

S. LUNDEHALL:

Om en national-socialist

Äntligen! Har den bok kommet, som vi så länge väntat. Få eller ingen har varit så betydelsefull i kampen för sans, förnuft och måtta inom den svenska nationella och sociala fosterländska rörelsen, som den vilken först lanserade ordet national-socialist, professorn i statskunskap, konservativ riksdagsman, idépolitisk skribent m.m.m. Rudolf Kjellén (1864—1922).

Om denne storsvensk föreligger nu en välskriven levnadsteckning av hans dotter, Ruth Kjellén-Björkquist (gift med biskop Manfred Björkquist): **Rudolf Kjellén. En människa i tiden kring sekelskiftet I-II.** Verbum, Uppsala 1970).

Författarinnan skriver bl. annat:

«Skall dess ton höras? — Skall en levande människa kunna möta igenkännande, levande människor från generation til generation, från tid till tid?»
«Somliga måste falla i striden. Men kanske falla de i det lilla nederlaget trots allt på någon segersida.

Kanske kommer deras verk en gång emot oss också från framtidens håll.»

Rec. hoppades verkligen, att Europas ungdom rätt skall lära känna den store idealisten och «statsvetaren». Kjellén tillhör Europas största söner — och därför skall hans verk föras vidare.

Sverige har haft många stora män vars minne bör väl «förvaras» (och försvaras): Vitalis Norström, Harald Hjärne, Viktor Rydberg, Sven Hedin, Fahbäck, v. Heidenstam, Fredrik Nylander. Men främst bland dessa är namnet Rudolf Kjellén. I samband med minnet är jag tacksam inför en stor personlighet i Nordens frihetskamp, Sven Olov Lindholm, vilken första gången — genom sina skrifter — gjorde mig intresserad av Ghgs Aftonblads framstående banérförare.

Kjellén varnade för bl. a. den internationale äventyraren Branting. För något, som icke minst Nordens odalmän bör vera honom tacksam. Men det är icke om det hans dotter berättar. Det är «Barndomstid — Bakgrund — Traditioner». Författarinnan berättar från 1905 bl. a.:

«Norge var dock Ibsens och Brandgestaltens land. Hur länge hade inte den tröstande, förmanande, varnande broderstämman i mörka som i ljusa

stundar talet till honom på Norges vackra språk! Hur länge hade inte Griegmusikens ljusa klangar genljudit i hans hem och Kjerulfs sånger burits fram av hans röst och t. ex. Kristian Elsters fortellinger bland mycken annan norsk litteratur, givit stoff till tankar och citat! Hur gärna hade han inte färdats i det norska landet med den heroiskt dramatiska naturen!»

När jag läser Fru Kjellén-Björkquists utmärkta biografi över sin Far, så tänker jag på sign. «Siegfried»s rec. i FOLK OG LAND om Erich Kern: Adolf Hitler und seine Bewegung. «Siegfried» skriver där bl. a.:

«Hitler var uløselig knyttet til tysk nasjonalisme — —»
«Men om partiføreren og statsmannen Adolf Hitler var typisk tysk, og forsåvidt ingen eksportvare, så stiller det seg annerledes med nasjonalsosialismen, som slett ikke er Hitlers oppfinnelse og som forener de to sterke krefter også i dagens politiske strid i en hel verden.»

Ja, det är sannerligen ingen eksportvara, då den ju är **nationell**. Alltså motsatsen till det internationale äventyret, som både höger och vänster så väl förenar!

Här kommer vi osökt in på Vidkun Quisling. Han kämpade ej heller för någon exportvara. Hans kamp var norsk og hans Nasjonal Samling var en äkta norsk «vara».

I Sverige kämpade före, under och efter kriget S. O. Lindholm för en svensk vara — och den hade sine rötter från Rudolf Kjellén.

Detta måste påpekas nu när historieförfalskarna har högkonjunktur. Nu när dimridåer severas. Därför, att en människa kan aldrig vara nationell och samtidigt arbete internationellt. Vi har alla vårt arv, att förvalta — och nationella människor tillåter icke utlänskt fogdevälde. Något som istället liberaler, socialdemokrater och givetvis kommunister njuter av, då deras tankar är materialismens — och endast köttgrytor och mutsystem är här aktuellt.

Aristokraten Kjellén — i dessa dekadensens tider — blivit ihågkommen. Hans dotter har all heder därav. Den fängslande och stimulerande läraren och den vänlige och uppfriskande människan, har blivit på ett storstilat sätt hedrad. Den I & II kan icke nog rekommenderas.

S. Lundehäll

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Efter 26 år

Det er dem som sier til oss, og vel til andre også: hvorfor snakke og skrive mere om disse gamle tingene? La gjemt være glemt.

Nå er det naturligvis svært så lett vint å si noe slikt for den som ikke har lidt noen urett, som ikke har fått sin ære krenket på det groveste og kanskje sin fremtid og sitt liv ødelagt gjennom de grove rettsbrudd som fant sted etter den tyske okkupasjon. Men, la oss nå ikke i første rekke feste oss ved den side av saken, men ved den ugjen-drivelige kjennsgjerning at det er vår motpart som selv uanfektet fortsetter å diskriminere tidligere NS-folk mere enn et kvart århundre etter opphøret av den tyske okkupasjon.

Vi synes oppriktig talt at alle disse hyklerne, som stadig beskylder oss som krever rettferd for å være en «hard kjerne» som hindrer at det endelig blir fred og ro omkring det som hendte dengang, bør gå stille i dørene når det så å si hver eneste dag gis eksempler på at de tidligere NS-folk — og det gjelder pussig nok først og fremst dem som har akseptert uretten og «avfunnet seg med samfunnet» for husefredens skyld — diskrimineres i pressen og på annen måte.

Vi har to ferske eksempler å vise til.

For retten i Oslo har stått en mann tiltalt for visse overtredelser av skattebestemmelser og valutabestemmelser. Vi vet ikke noe om hans transaksjoner, for alt vi vet kan de være ilde nok. Vi reagerer da heller ikke mot at han stilles for retten, men vi reagerer meget sterkt både mot påtalemyndigheten og mot det skinnhellige VG når det refererer saken bl. a. slik: «Politiadjutant Johan Solberg gikk skarpt inn på tiltaltes forhold under prosedyren. Han påpekte at J . . . etter krigen fikk dom for landssvik, osv.»

J . . . var dengang en ung gutt og ble dømt for det politiske forhold å ha vært medlem av NS og innbeordret til Førergarden. Dette unnser ikke vedkommende politiadjutant seg for å trekke frem 26 år senere i forbindelse med visse økonomiske forhold!

Et annet eksempel er striden omkring professor Wilhelm Rasmussens Eidsvollssøyle. I en forhåndsomtale av siste behandling av saken i Stortinget, skriver Morgenbladet bl. a.: «Det viktigste argument mot at søylen reises, synes å være at kunstneren, Wilhelm Rasmussen, etter krigen ble dømt for medlemsskap i Nasjonal Samling.»

Skulle man ha hørt på maken! Der trykker man Knut Hamsun varmt til sitt bryst for å kunne sole seg i hans glans og herlighet ettersom han også utenlands ansees som en åndens gigant. Det samme gjelder Christian Sinding. Der smiler man tilfreds i presse og kringkasting over det en David Monrad Johansen yder på sitt felt. Men Wilhelm Rasmussen skal fortsatt diskrimineres ut over døden. Hva iallverden har Rasmussens politiske syn med hans kunstneriske innsats å gjøre?

Og disse to eksempler er også bare de biter av det vel-dige isfjell som stikker opp over vannet. Hele vårt lovverk er fullt av diskriminerende lovbestemmelser mot tidligere NS-folk, og veltjente offentlige tjenestemenn hindres i det avansement deres innsats og kvalifikasjoner tilsier. Et forhold som forøvrig avsatte statsminister Borten lovet å ta opp, men det ble som vanlig med løftet.

Så lenge slike forhold eksisterer og aksepteres, bør ingen komme og snakke til oss om å slå en strek over det som var.

Hafskjold gjenvalgt til Forbundets formann

På godt besøkt årsmøte
14. mai

Forbundet for Sosial Oppreisning holdt sitt årsmøte i Oslo fredag 14. mai. Det var meget godt fremmøte fra mange kanter av landet.

Årsberetning og regnskap for 1970 ble enstemmig godkjent etter at man inngående hadde drøftet Forbundets fremtidige oppgaver. Styret hadde foreslått at driften ble fortsatt i samme utstrekning som de siste år med hovedvekten på understøttelse av historieforskningen omkring okkupasjonstiden. Det kom en rekke vektige innlegg fra mange av de fremmøtte og det ble spesielt uttalt beklagelse over at ikke flere aktivt sluttet opp om det verdifulle arbeid Forbundet utførte til beste for alle de domfældte fra den gang. Forsamlingen sluttet seg ellers til styrets oppfatning om at arbeidet måtte fortsettes.

Ved valgene ble såvel formannen, Anders Hafskjold, Lier som nestformannen, Georg Stray, Kristiansand gjenvalgt. Likeså de uttredende styremedlemmer, slik at styret nå består av: Jac. Skylstad, Trondheim, Fridtjof Bakke, Skodje, O. J. Lie, Vallset, Solveig Stang, Oslo, Martin Kjeldaas, Oslo, J. Engbrethsen, Skien, Hans S. Jacobsen, Oslo, og Paul J. Ring, Lomen.

Efter møtet var det selskapeleg samvær og gamle kontakter og vennskap ble frisket opp.

Naturligvis

Da vi omtalte advokat Sverre Hartmanns anmeldelse av riksadvokat Dorenfeldt for ærekrenkende beskyldninger, tilføyet vi at det offentlige naturligvis ikke kom til å foreta seg noe. Det gjenstår da å se om Hartmann vil fremme privatsak mot riksadvokaten — og eventuelt om man også vil hindre en slik sak.

Ellers er det forbausende å se hvilke krumspring man foretar seg for å redde stumpene av legenden. For heter det ikke i strid med all vanlig praksis at «Avgjørelsen ble tatt av regjeringen fredag, efterat anmeldelsen har vært behandlet i justisdepartementet uten at det har vært oppnevnt sette-riksadvokat.» Det var jo en grei løsning å sette hin berømmelige landssvikopp-gjør-Cappelen til dommer over noe som til syvende og sist vedrører nettopp dette oppgjøret! Og så la en regje-

Ingeniør Lars Kvendbø død

Hans manuskript til «Seksti dager i generalstaben» brent!

Okkupasjonsårenes ordfører i Kristiansund N., ingeniør og kaptein Lars Kvendbø avgikk for noen tid siden ved døden. I etterkrigs-årene drev han en betydelig entreprenørvirksomhet i byggebransjen i Kristiansund og distriktene omkring.

I forbindelse med døds-fallet har det foregått en ny tilintetgjørelse av historisk verdifulle dokumenter. Det ser faktisk ut til at det nesten har gått system i dette å ødelegge alt en kommer over som ikke stemmer med historielegenden.

Om denne spesielle sak, skriver en venn av avdøde:

«Kvendbø var ingeniør og tidlegare kaptein i hæren. Han var i april- og maidagene 1940 tilsett i Generalstaben, som sekretær og nærmaste hjelper til general Ruge. Han hadde sine dagbøker og gjenpartar av dokument til og frå generalstaben, og desutan referat av sine konferansar med bl. a. Nygaardsvold, Koht og Ljungberg når han vart sendt av general Ruge, og dei berre prata om at mobilisering var umulig. Av ymse grunnar hadde han vorte

hindra i å skriva om alt dette før, men var no i arbeid med sitt manuskript til ei utgreiing: Seksti dager i generalstaben, da han fekk hjerneblødning, og låg ein måned utan å sansa seg, før han slokna.

Eg varsla fleire gonger fru Kvendbø om å ta vare på alle papir, som ho lova. No viser det seg, at straks han var død, kanskje før, vart alle hans papir, som ikkje høyrde til forretninga, ut-hive av kontoret og brent, enda dei var uerstattelege.

Ja, dette med Kvendbø sin sjukdom, som gjorde at han ikkje fekk ferdig sitt manuskript, var ein katastrofe. Han hadde bevis og dokument for alt, men dette vart no øydelagt av «kontorfolk» —

*

Vi føler trang til å føye til at denne beklagelige hendelse bør motivere alle som sitter inne med verdifullt dokumentarisk stoff til ikke å vente med å overlate det til Institutt for Samtidshistorie, hvor det vil komme historieforskerne til gode. En kan ikke stole på at papirene blir tatt vare på ellers.

HJELP OSS Å HJELPE!

Som det vil være bladets bekjent, har vi flere hundre krigsinvalid frontkjempere. Mange av disse har det meget vanskelig. Gjennom formidling av Røde Kors har vi greid å skaffe de høygradig invalide et beskjedent tilskudd som hjelp. Våre krigsinvalid frontkjempere kommer imidlertid ikke under de norske lovbestemmelser om krigspensjonering. At dette er en høyst alvorlig sak, skulle i og for seg ikke trenge nærmere påvisning. Krigsinvalid har et behov for hjelp som står i en særstilling. Den hjelp som våre krigsinvalid frontkjempere trenger som følge av sin invaliditet, må derfor vår organisasjon søke å gi dem. I den senere tid har det vært en merkbart øking i antallet hjelpesøkende. I tillegg til de «vanlige» krigsskader kommer nu de som har fått alvorlige lidelser av psykisk art. De virkninger som det her er tale om, kommer gjer-

ne sent og er ofte av meget alvorlig art. For våre krigsinvalid frontkjempere kommer den omstendighet til at belastningen også etter krigen kan ha øket skaden og gjort ondt verre. For noen har situasjonen knapt vært til å holde ut. Under enhver omstendighet er behovet for hjelp fra dem som har forståelse for deres problemer av avgjørende betydning!

Vi vil gjerne yte hjelp så langt vi makter. I noen tilfeller er vår hjelp et helt nødvendig supplement til den hjelp vedkommende skadede kan få av sin lege eller vanlige sosiale institusjoner. I andre tilfeller er vi de eneste som kan gi hjelp.

Men det står ofte på pengemidler. Behovene er store og våre midler ytterst beskjedne. Dette er en alvorlig hemsko i arbeidet. Også fordi vi så nødig vil vekke forhåpninger om hjelp som vi ikke makter å oppfylle. Selv om vi har søkt å drive så økonomisk som mulig, så trenger vi større tilskudd for selv å kunne gi tilskudd der det trengs og ellers fylle våre oppgaver.

De fleste av dette blads lesere har hatt vansker å gå igjennom. Allikevel har of-ferviljen hos mange vært

(Forts. side 8)

ring fra det parti som har hovedansvaret både for 9. april 1940 og for landssvikopp-gjøret strø sand på den meget habile Cappelens «behandling»!

Her er det nok mange buk-ker til å passe havresekken!

FOR UNGDOMMEN

Red.: Per Borge

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring huset.

Aktivitet på undervisningsfronten

Den røde lære er vel kjent ved universitetene rundt om i Norge. Denne propaganda-en har nå holdt på i snart 5 år. Studentene er ferdige med sine studier og har fått seg arbeid, f. eks. i skolen. Hva er da mer naturlig enn at de også doserer Marx-Lenins tanker for et ikke vurderingsmodent publikum? Man har inntrykk av at innøving av den røde ideologi er fullt tillatt og bifalt av skolemyndighetene. Vi undres på hva myndighetene ville svare om lærere gikk på med samme glød når det gjaldt den brune eller svarte lære? Man ville kanskje henvise til Jacobsen-Løbergdommen, der to husmødre, riktignok eldre, ble satt til å avgjøre hva som er galt og rett i historisk sammenheng? Det ville kanskje være ønskelig at annerledes fargede lærere ble tillatt i samme grad som den røde. Det er riktignok ikke tillatt å påvirke elevene (annet enn med rød lære, tydeligvis, men da påvirket man iallfall også elevenes vurderings-evne til å se forskjell på svart og hvitt, rødt og grønt.

«Det gror»

I den senere tid har man i avis- og studentkretser vært opptatt av den nynazismen og nyfascismen som får lov til å florere. Noen forskjell på skjellsordene er ikke blitt oppdaget, man nyter dem om hverandre alt ettersom hvordan dagsformen er.

Det er særlig UNIVERSITAS, et organ for studentene i Oslo, som har vært frampå når det gjelder å gi varsko om den faren som ligger i vannflaten og lurar. Vi kan lese at et medlem fra Nasjonal Ungdomsfylking har uttalt seg fra leveren om den bevegelsen han skal ha vært medlem av. Denne personen skal etter sigende være under psykiatrisk behandling og vi har liten tro på riktigheten av det han skal ha uttalt til UNIVERSITAS. Vedkommende student har også fortalt litt om andre elementer på Blindern, noe som også kan være av interesse. Men alt i alt

ser det ut til at man har hatt noe av en Münchausen blant seg.

UNIVERSITAS' kilde forteller også: «På Blindern er det en sosialøkonomistudent som har helt fenomenale egenskaper når det gjelder forretningsvirksomhet. Han har satt et firma på Sørlandet på «baken» på en utspulert måte. Han har også vært til stede på Nasjonal Ungdomsfylkings møter og han må jo ha vært nynazist som alle de andre. (For or-

dens skyld: Sosialøkonomistudenten har vært kilden til noen famøse artikler om Nasj. Ungd.fylking i UNIVERSITAS. Artikler som er hentet ned fra loftet.)

Dessuten er det rart at HØYRE i Bærum kan ha en fæl nazist på sin liste. Samme sos.øk.stud.

Ja, dette var noe av det vår Münchausen har fortalt og vi lar det inntil videre være en god historie, som man trekker på smilebåndet av.

«Horst»

Rockwells efterfølger er også en ildsjel

Både i og utenfor USA har man kanskje vært tilbøyelig til å smile litt av de anstengelser the National Socialist White People's Party gjør for å vinne innpass i amerikansk politikk. Det er jo ikke akkurat så populært å tre åpent frem i Roosevelts land med hakekorsfaner og sitater fra Hitlers «Mein Kampf». Det er vel ubestridelig så at noe stort følge har ikke ildsjelene i partiet fått slik i sin store alminnelighet, men det later til at partiet i bestemte situasjoner som oppstår har adskillig sympati der det trer frem som en motvekt mot de militante Black Panthers m.v. Spesielt later det til at man er interessert i hva partiet har å fare med på universi-

tetene. Ungdommen er jo ikke så bunden til gammel krigspropaganda og tabuslagord som den eldre generasjon.

Efter at partiets stifter Commander Rockwell ble myrdet av en snikskytter i 1967 så det smått ut for dets fremtid. Men det skulle vise seg at det sto en ny ildsjel rede til å overta ledelsen: Matt Koehl.

Koehl er født i 1934 i Milwaukee, Wisconsin og studerte efter den første skolegang ved universitetet der. Han ble medlem av Rockwells parti i 1960 og gjorde en stor innsats for partiet i Chicago. I 1963 ble han partiets National Secretary og

KAMPSANGER FRA DENGANG:

Hirden, som var partiets beskyttelsesavdeling, ble stadig provosert av politiske motstandere, og den lot seg jo også provosere. Den var sammensatt av unge idealistiske menn som glødet av både kamplyst og tro på sin rettferdige sak. Så de slo nok imellom til «med fynn og klem», som det heter i den sang vi gjengir idag. Den var skrevet av en kjent musiker, både melodi og tekst.

24.

Hirdkamerater!

da Rockwell ble myrdet terdemonstrasjon for White Power — Hvit makt.

Det går framover!

Det sies at Matt Koehl er en personlig meget nøktern mann og at han bare hever en meget liten lønn av partiet for en i sannhet full dags jobb. Han arbeider 12—14 timer pr. dag søndag som hverdag, reiser ustanselig rundt med foredrag — for størstedelen på universitetene — og er visst nettopp den sort leder som en bevegelse av denne art må ha for å kunne eksistere og utvikle seg.

Vårt bilde viser Matt Koehl som leder en studen-

Tiltross for at det heter i Skriften at den som elsker sin sønn tukter ham, så har våre politikere — varmt understøttet av prester og sådant mere — vedtatt at dette skal være straffbart heretter. Neste skritt skritt på veien blir vel da situasjonen slik en tegner i det tyske «AZ» fremstiller den her.

ALEXANDER LANGE:

Okkupasjonstidens likvideringer

ET MØRKLAGT kapitel av norsk samtidshistorie om grove forbrytelser, som THE ESTABLISHMENT har nektet å undersøke i offentlig-rettslige former — ennsi å søke å bøte på.

EN FORTEGNELSE MED ENKELTHETER

Selvom yrkespolitikerne og den herskende klikk gjennom sine idiotoptimistiske informasjonsorganer reklamerer med den fine «utviklinga» som i virkeligheten vil få som resultat at Norge kanskje definitivt plaserer seg som jumbo i Rest-Europa — har jevne folk omsider oppdagat to ting. Den ene fikk jeg bekreftet hos en ennu overlevende bonde ved Skrikerudtjernet forleden:

Den systematiske måte som farlige hemmeligheter er og har vært søkt skjult eller forvansket for almenheten på — av dem som har skaffet seg statens og kommunens kasser som trygt hvilested så lenge det hopper og går. — Dette som Johan SCHARFFENBERG sa slik: «Den systematiske historieforfalskning synkverver almenhetens omdømme». Det annet som er karakteristisk for nasjonens nuværende nedfall er at intet blir godtatt, eller ser nevneverdig av dagens lys, dersom det ikke stammer fra villedernes lille diktatoriske krets! Det ansees ikke nødvendig å dokumentere dagens hendelser anno 1971 for at man skal forstå hva vi mener. Det farlige i denne situasjon for statssvindlerne — at de gjennom sine i mange år iscenesatte røklegginger av vesentlige samtidshistoriske sammenhenger, frekke lovbrudd, og narkotisering av rettsbevisstheten (se prof. Skeie) hva angår sentrale punkter i rettsordenen — er iferd med å skape en farlig opposisjon mot seg selv. Som i enevoldstiden er jo parolen i Dagens Norge:

VI alene vite!

Før i tiden kom som regel forbrytelsen fra dypet. Kommer den i disse år fra toppen?

*

Når FOLK OG LAND har medvirket til å stille diagnosen på sykdomskomplekset — «SAMFUNNETS STØTTER» — har vi funnet det hensiktsmessig med en mest mulig saklig undersøkelse av konkrete detaljer i de emner vi gjennom årene har konsentrert oss om.

Dette gjør vi også i disse OKKUPASJONSTIDENS LIKVIDERINGER, det vil si

Knut Haukelid,
som siteres i denne artikkel

sivile snikmord og andre grove forbrytelser med «riktig» politisk fortegn — på et statlig kapitulert og okkupert område fra Lindesnes til Nordkap, under våpenstillstand. Da disse konsekvenser måtte tas som følge av det manglende beredskap og av mobiliseringen som uteble — ble Norge forlatt av sin konge og regjering.

Men det må nevnes at daværende kronprins OLAV ville bli tilbake hos sitt folk i dets trengsel. Han ble nektet det! Dette er det store æresblad for vår Konge i dag. Men da hans forslag om å bli i sitt land da som verst det knep — kunne skape en farlig ettertanke i det norske folk om de undveknes forhold — har nasjonens «lærere» (med statsstønad) delvis søkt å skape en ny «ERINDRING» om Kong Olavs virkelig norske og demokratiske dissens da det gjaldt. — På den måte at man systematisk har fortiet den. —

*

Når vi i denne av Riksadvokater og av den hele herskende klikk ugranskede og fortiede svære kavalkade av snikmord i Norges nyeste historie derfor nødsakes til å vise vår honnør til de myrdede og deres etterlatte og klarlegge gjerningsmenns og høye oppdragsgiveres mangel på dømmekraft, riksfornemmelse, lovlydighet og menneskelighet — sy-

(Forts. side 7)

Debatten om rettsoppgjøret

Arild Hamsuns annen artikkel i Fædrelandsvennen

23. mars hadde undertegnede en artikkel i Fædrelandsvennen, en orientering om bakgrunnen for og et referat av maraton-debatten i Aftenposten angående kapitulasjonen i Trondheim 10. juni 1940. Denne nye og avsluttende artikkelen omhandler et bestemt aspekt ved debatten, vurderingen av det omstridte oppgjøret etter krigen som kalles rettsoppgjøret med landssvikene. På grunn av den bortimot ensidige belysningen oppgjøret har fått i våre informasjonsorganer gjennom alle etterkrigsårene, tar denne fremstillingen sikte på, fra motsatt synspunkt, å kaste lys over hittil mer eller mindre mørklagte forhold. Den er subjektiv og skal væ-

re det — likesom oppgjøret ble gjennomført etter subjektive prinsipper. Historisk sannhet er aldri absolutt, den formes og omformes i kontinuerlig «rivalisering» mellom historikere, mellom følelser og facts og mellom generasjonenes vekslende vilkår for uavhengig forskning. Det sier seg selv at for mange som har godtatt — og kanskje medvirket til å forme — det etablerte synet på okkupasjonen og rettsoppgjøret, vil momenter som kan gi grunnlag for revurdering fortone seg som ubehagelig lesning. Plutselig sterkt lys blander øynene, som alle trenger en viss tilvenningstid, endog de mest klartseende. Selv riksadvokat Dorenfeldts øyne måtte

Advokat Wiesener som også deltok i maratondebatten.

gjennomgå en slik tilvenningsprosess. Derom senere. Først et skyndsomt historisk tilbakeblikk — av plasshensyn nærmest bare noen stikkord.

Vårt hjemlige politiske klima i slutten av 30-årene var preget av regjeringen Nygaardsvolds halvmarxisme. Etter hvert som truende skyer trakk seg sammen på den europeiske himmel, praktiserte våre ansvarlige myndigheter ufortrødent sin politikk på snevert partiplan, økonomisk, sosialt og kulturelt. Omtanke for et noenlunde sikkert forsvaret, om bare et rimelig effektivt nøytralitetsvern, var ikke forenlig med de styrendes materielle og ideologiske perspektiver. Og da krigen brøt ut i september 1939, var Norge — fra naturens side kanskje Europas letteste land å forsvare — et av de slettest forberedte. Men nå, da det skulle være tydelig for enhver at konflikten når som helst kunne bli utvidet til vårt eget land — nå ble de vel gjort noe radikalt for å ta igjen det forsmøtte?

General Ruge gir svaret (i utdrag av brev til Einar Gerharden 15. sept. -47): «Hadde regjeringen Nygaardsvold våren 1940 ofret noen dager på å sette seg virkelig inn i våre mobiliseringsforhold, og hvilken tid det måtte ta å sette Forsvaret i kampberedskap, ville nok natten til 9. april ha forløpet annerledes — Denne mørkelegging omkring forsvarsberedskapen (at folk ikke fikk vite sannheten) førte oss direkte i ulykken i 1940».

Ved krigsutbruddet erklærte Regjeringen Norge nøytralt. Men også nøytralitet fører med seg visse forpliktelser, militære, folkerettslige og moralske, og det skulle snart vise seg at våre myndigheter ikke var den

(Forts. side 6)

Oscar Aall:

Finansmotivet som retningsviser i den nasjonale politikk

Det er svært beklagelig — men kanskje ikke så underlig, at i hele den norske presse (så langt jeg kjenner den da) er det bare «Folk og Land» som redaksjonelt setter fingeren på det sentrale problem med hensyn til norsk EEC-medlemskap: Fremmedarbeiderne.

Betegnende nok er det stort sett de samme kretser som i 1940—45 forarget seg over all måte i anledning av den temporære tyske invasjon og okkupasjon, som nu er de ivrigste propagandister for en ny invasjon. En invasjon som fortvilet lett kan utvikle seg i retning av en okkupasjon — med gode utsikter til å bli temmelig permanent.

Jeg har tidligere fremhevet at «rettsoppgjøret»s hovedmotiv var kamuflasje, en oppgave myndighetene åpenbart satte seg — og gjennomførte på en meget dyktig måte. Dog under tilbørlig hensyntagen overfor visse folks ønsker om økonomisk vinning ved å støtte okkupantens krigføring mot andre makter.

Til erstatning for den nasjonale verneplikt, som de samme kretser dengang ikke var noe særlig begeistret for, innførte man — med tilbakevirkende kraft — en viss nasjonal furteplikt, kalt «fast nasjonal holdning».

Dette begrep bød på velige fordeler, ganske særlig etter at kamuflasieagenturet gikk over fra «Stemmen i

London» og den illegale presse, til den norske dommerstand: Kamuflasjeagentene fikk jo da enerett til å stille spørsmål. Noe som ganske naturlig lettet kamuflasjearbeidet betraktelig: Uansett hvordan en person under de ofte nokså forvirrede forhold hadde stillet seg til nasjonens interesser, kunne man i mange tilfelle dømmes ham eller henne for brudd på den nasjonale furteplikt.

Det var den vi quislinger ble dømt for å ha overtrådt. Og når noen utenfor NS ble dømt, som f. eks. en av «Blücher»s fremste bane menn, løytnant Bonsak, så var nok den egentlige grunn en overtredelse av furteplikten, uansett hva der står i domspapirene. Jeg slutter dette av den rent ut overveldende forståelsesfullhet som kamuflasjeagentene ellers, også innen rettsvesenet, dengang viste for det

(Forts. side 7)

Debatten om rettsoppgjøret - -

(Fort. fra side 5)

nye situasjon voksen. Deres takling av Altmark-affæren i Jøssingfjord 16. febr. 1940 ble den utløsende faktor på tysk mottiltak etter åpenlys engelsk krenking av vår nøytralitet, vi fikk 9. april og 5 års okkupasjon.

I okkupasjonstiden, og med dalende overbevisning helt til i dag, er det blitt hevdet at tyskernes aksjon var et «uprovosert overfall». Britisk kildemateriale som litt etter litt er frigjort for forskningen viser imidlertid at de alliertes angrepsplaner mot Norge på alle trinn av utviklingen lå foran de tyske — hvilket tysk etterretningsvesen skal ha vært oppmerksom på. Saklig kan det ikke lenger bestrides at det var opportunistisk norsk nøytralitetspolitikk overfor alliert press som tvang tyskerne til sin aksjon «Weserübung» (Dette forholdet har sekundær interesse her. Det nevnes bare som indikasjon på folkemeningen og de historiske forskningsresultatene trege innvirkning på denne — der historikerne sitter på det ømfendtlige stoffet eller vrir det i populær retning.)

9. april og i ukene som fulgte var det sorg og oppriktig selvanklagelse i Nygaardsvolds leir. Siden ble det 5 års utlendighet og god tid til å komme til hektene igjen og finne forklaringer på og unnskyldninger for den katastrofen som hadde rammet Norge. Siden igjen ble det borgerdådsmedaljen i gull. Problemene ble altså lykkelig løst. Halvmarxistene hadde jo helhjertet gått inn for fedrelandets ve og vel i sin regjeringstid. Enten det nå var sånn eller sånn, så hadde de iallfall gjort sitt beste alle som en.

Og det hadde de vel — Men hvem skulle da ha skylden for invasjonen og okkupasjonen og all elendigheten?

Jo, atskillige titusener medlemmer av de politiske partiet Nasjonal Samling stod laglig til for hugg. Det var utarbeidet noen dertil egnede provisoriske anordninger og bestemt hvem som skulle dømme og hvem som skulle dømmes, og etter en del parlamentering og hestehandel mellom hjemmefront og eksilpatrioter — braket det løs en seierherrens justis som snart fylte fengsler og fangeleirer med folk fra de tusen hjem. Tempoet var imponerende. Og det viste seg tydelig at det ikke var selve organisasjonstalentet det hadde skortet på da nøytralitets-

vernet ble så sorgelig forsumt før krigen.

Nå var det jo så at i likhet med f. eks. Regjeringsmedlemmer, administrasjonsrådet og presidentskapet — som altså i alle faser av utviklingen hadde ment å handle til fedrelandets beste — så hevdet de alminnelige medlemmer av Nasjonal Samling at også deres holdning og handlinger skyldtes omsorg for folk og land, og at de hadde villet gjøre det beste ut av de vanskelige okkupasjonsårene. Slept for retten, erklærte de seg ikke skyldig, de trodde krigen sluttet da Forsvaret kapitulerte 10. juni 1940, og anførte forskjellige gode grunner for dette synet.

Grunnene var ikke gode nok. De tiltalte ble dømt på løpende bånd, etter det hittil ukjente prinsippet i norsk rettspleie: Kollektiv skyld og straff. Det kunne her vært skrevet noe om den sorgen og fortvilelsen som slo ned i de før nevnte tusen norske hjem, og den bitterhet som oppgjøret skapte i årene som fulgte. Men det kan være. Det er jo så lenge siden nå. — Er det så lenge siden? Ikke i historisk perspektiv. Noen er døde på begge sider av oppgjøret, noen har glemt, og noen latter som de har glemt. Best så, kanskje. Men noen kan ikke og vil ikke glemme. De krever revisjon av rettsoppgjøret — før eller siden. Det behøver ikke å ligge spesiell aggressivitet i dette kravet, eller retthaveri, eller etterpåklokskap. Derimot har det visst noe med norsk lynne og med fedrelandet å gjøre.

Helt knirkefritt gikk det ikke med gjennomføringen av rettsoppgjøret. Således uttalte Stortingets Justiskomite i sin innstilling om landsvikanordningen bl. a.: «Den saka som her ligg fyre, er av eit serskilt og mykje sjeldsynt slag: Emnet er ikkje landssvikgjerningar som kan koma til å gå for seg i framtida. Det lova skal, er å fastsetja straffa og det økonomiske ansvaret for brotsverk som var gjorde i tida 9. april 1940 til 7. mai 1945. Dette skal gjerast etter at det i det store og heile er på det reine og vel kjent kven det er lova kjem til å råka. I form er dette lovgeving. I røynda er det mykje meir ei domarverksemd.» Et annet sted uttaler Justiskomiteen «at det hadde vore likso greit for ettertida og for rettsoppgjeret i dag um straffe- og ansvarsparagrafane frå 15. desember 1944 hadde vore uskrivne.»

Kritikken er kategorisk og knusende. Men hverken lovgiverne eller utøverne lot seg påviselig affisere av den. Heller ikke av de publikasjonene mot oppgjøret som fremste kapasitet i straffere, professor Jon Skeie, utgav i 1945, der han bl. a. fastslår (ang. særdomstolene): «Vi har aldri i vår historie hatt en sådan rettsløshet.»

Følgende to sitater vil kunne illustrere den dype kløften som ligger mellom påtalemyndighetens og Undersøkelseskomisjonens forskjellige oppfatninger av opinionen i 1940 (og grunnlaget for å straffe en hel folkegruppe 5 år etterpå).

- 1) Frå Hålandssaken (som senere rettsavgjørelser bygger på): «Fra de krigerske operasjoner tok til var Norge i krig med Tyskland. Den omstendighet at landtroppene etter hvert måtte kapitulere og hele området ble okkupert, avsluttet ikke krigen, som ble fortsatt av Kongen og Regjeringen fra deres sete i London. Dette var alminnelig kjent.»
- 2) Fra Undersøkelseskomisjonen av 1945: «Det var sommeren 1940 en ikke ualminnelig mening at krigen mellom Norge og Tyskland sluttet 10. juni, og at de nordmenn som fortsatte krigen i utlandet, var å betrakte som frivillige som ikke bandt staten Norge.»

Som man ser sier Undersøkelseskomisjonen her noe ganske annet enn det som rettspraksis bygget på i oppgjøret.

Johan Scharffenberg og en rekke andre fremtredende personer gav uttrykk for sterke innvendinger mot oppgjørets juridiske og etiske kvalitet — til liten merkbar nytte. Deres oppfordringer til å vise respekt for lov og grunnlov ble av aktivistene oppfattet som plag-somt pedanteri, som burde bringes til opphør, og som det også ble satt en nesten 100 prosent effektiv stopper for med parolen «Ro omkring rettsoppgjøret!» Angivelig med tanke for de dømtes muligheter til å vende tilbake til samfunnet, og for ellers å lette deres situasjon, ble det satt munnkurver på alle dem som kritiserte det «stort sett» rettfærdige oppgjøret. Det «stort sett» urettfærdige oppgjøret.

Først etter 25 år ble munnkurvene fjernet igjen ved Sverre Hartmanns artikkelserie i Aktuell i fjor høst og

ved den debatten som nå gjennom måneder har pågått i Aftenposten, «oversvømmelsen», som undertegnede kalte det i forrige artikkel — for sjelden har så mange villet si så meget etter så lang ventetid.

Parallelt med debatten i nevnte avis mellom professor Skodvin og advokat Hartmann, foregikk et ordskifte mellom samme professor Skodvin og advokat Albert Wiesener. Den første den sentrale representant for det mer eller mindre vedtatte synet på okkupasjonshistorien. Den andre mest kjent som djerv forkjemper for tidligere NS-folks sak.

Det vil føre for langt her å gå nærmere inn på denne diskusjon. Det skal bare nevnes at advokat Wiesener (13. febr.) stiller to spørsmål «som betyr noe for en rekke mennesker her i landet, så vel som for loven og historien.

1. Deltok Norge i straffelovens forstand i fortsatt krigføring mot Tyskland etter 10. juni 1940? Deltok Norge som suveren stat eller aksessorisk til Englands krig? Når, hvor og hvordan kom dette i tilfelle til uttrykk?
2. Var en evt. slik fortsatt deltagelse evident, slik at alle uten videre måtte skjønne det?»

I disse spørsmål, sier Wiesener, ligger problemkompleksets kjerne.

Professor Skodvin har — med meget om og men — besvart spørsmål nr. 2 (9. mars) med at «Folk må mene det dei finn grunn til å mene.»

Dette svaret endosserer så advokat Wiesener (16.3.) og videresender til rettsoppgjørets forsvarere, som replikk til tesen om at «alle måtte vite».

I artikkelen 23.3. spådde undertegnede at riksadvokaten formodentlig ville velge det minste ondet og henlegge den såkalte Hartmannsaken.

Spådommen har slått til. Samme dag (23.3.) kunne Verdens Gang opplyse — etter samtale med riksadvokaten — at det ikke ville bli reist tiltale mot historikeren, og at riksadvokaten etter påske ville bestemme seg for hvorledes politieforsknings av artiklene skal henlegges — rent rettslig. M.a.o. hvilken «følgeskrivelse» saken skal ha. Verdens Gang forteller først det man visste fra før, at etterforskningen hadde til oppgave å finne ut om det offentlige kunne reise injuriersøksmål mot Hartmann, men så skriver bladet: «Ef-

terforskningen ble imidlertid iverksatt også av en annen grunn — for å få brakt på det rene om Hartmanns artikler kunne gi grunnlag for en vurdering av hele rettsoppgjøret etter krigen.» Og det var jo nytt og ytterst interessant. Imidlertid blir leseren straks beroliget med at «Etterforskningen har ikke bragt fram opplysninger som skulle føre til ny vurdering av landssvikoppgjøret.»

Riksadvokat Dorenfelt vil av mange være best kjent fra hine hårde dage som aktor i en lang rekke rettsaker mot NS folk. Han har således hatt de aller beste forutsetninger for å gi politiet direktiver og trekke opp retningslinjer for en virkelig grundig etterforskning med henblikk på mulig omvurdering av det såkalte landssvikoppgjøret. Siden kriminalpolitiet oversendte materiale, ifølge Verdens Gang, ikke gir riksadvokaten grunn til fortsatt initiativ hverken overfor Hartmann eller oppgjøret, betyr dette bare at den historiske forskningen overtar der den historiske etterforskningen slapp. Hvilket ikke i og for seg er noe overraskende resultat av denne i norsk retts-historie så minneverdige tildragelse. Meget taler for at det blir historikernes detektivarbeid, og ikke riksadvokatens, som til sist vil bringe til veie det uomgjengelige materiale for omvurdering og revisjon av rettsoppgjøret. Foreløpig kan konstateres at tilliten til det «stort sett» rettfærdige oppgjøret synes å være sterkt synkende på mange hold, også på riksadvokatens kontor.

Østerriksk - -

(fort. fra side 1)

skjød Obergefreiteren ham også ned.

Denne Obergefreiter, Baron Wilhelm Grimborg slo alarm. Han iførte seg uniformsjakken til den myrdede kaptein og utnevnte seg selv til batterisjef. Batteriet fulgte faktisk Obergefreiteren i kapteinstrøye i retning Sverige.

Da batteriets forsvinden ble bemerket og man fant likene av de snikmyrdede offiserer, ble det slått alarm. Likevel lykkedes det rundt regnet 60 mann å komme over til Sverige. Fem mann, deriblant Hauptwachtmeisteren, ble tatt tilfange, mens en hadde skutt seg selv. En krigsrett dømte de fem, for det meste underoffiserer, til døden. Dommen ble senere sanksjonert av engelskmennene (Brigadekommandoen i Tromsø).

De etterlatte etter kaptein Sornberger anklaget morde-

Likvideringene — —

(Forts. fra side 5)

nes oss intet mer egnet enn gjenfortelling fra den illegale helteskares trykte skrifter, om dengang man herjet som verst på bestilling i «CIRCUS NORWEGIAN».

Se den i denne serie tidligere dokumenterte artikkel 43 i Haagerkonvensjonen «Overenskomst om Landkrigens Love og sædvaner», inntatt i Norsk Lovtidende 1907, side 265:

«Naar den lovmæssige magt faktisk er gaaet over til okkupanten, skal denne tage enhver forholdsregel som beror paa ham, for saavidt mulig at gjenoprette og sikre den offentlige orden og det offentlige liv.» — —

En av sabotørene vitnet i saken mot professor Adolf Hoel at britene likte ikke det gemytlige forhold mellom nordmennene og okkupanten. Det gjaldt derfor å få arrangert sabotasje av enhver art for å få tyskerne til å reagere med motiltak slik at hatet skulle flamme opp mot dem. Slik ble den blåøyde OLA lurt dengang.

En av de norske, muligens realeste — av britisk sluhet — kanskje mest forførte, sabotører som greiet med den stupide, forferdelige senking av Hydrofergen på Tinnsvæen, senere oberstløytnant Knut HAUKEID skriver tilsynelatende ærlig og usminket, i boken «DET DEMRER EN DAG», om da «tungtvann»-sabotørene møtte en fremmed kar på Hardangervidda, side 91 til 92:

— «Han ble undersøkt og forhørt, og det utspant seg en ganske pussig samtale. Situasjonen var nokså fortvilt for oss. Ikke kunne vi ta ham med oss, og ikke kunne vi la ham gå. Drepe ham kunne vi jo heller ikke, hvis han da ikke skulle vise seg å være NS. (Uth. her.)

En av oss spurte: «Er du medlem av NS?» — «Ja», svarte han, «jeg er ikke medlem akkurat, men det er jo

helst det partiet jeg har holdt meg til.»

— «Er du sikker på det da?» sa jeg. «Ja da», sa han. Han var kjent for å holde seg til NS, men hadde aldri kommet til å melde seg inn. Ved en undersøkelse viste det seg at mannens legitimasjonskort var lydende på Kristian Kristiansen, Uvdal. En lommebok med tre tusen kroner samt brødkort, utstedt både i Uvdal og Geilo.

«Det var nå alminnelig stemning blant gutta for å skyte karen, idet han jo tydelig hadde gitt uttrykk for å være NS.»

Strålende mottakelse hos britene i SIS

På side 35: «I London fikk jeg en strålende mottagelse av SIS. Jeg ble hentet på jernbanestasjonen av to britiske offiserer.

Av sikkerhetsgrunner ble jeg ikke sendt til den vanlige treningsleir for å bli gransket og forhørt. Offiserene spurte om jeg ikke hadde lyst på en liten rangel, og vi reiste direkte til nattklubb. Jeg forstod meget klart at regningen skulle bli betalt av WAR OFFICE, og begge karene som var unge, hadde interesse av å nytte dette høve i størst mulig utstrekning.» Side 36: «Jeg kom først ut i SPECIAL TRAINING SCHOOL nr. 1 i nærheten av Southampton i Sør-England.»

Haukelid enig i at det til dels var en gangsterskole

Side 37: «Tyskerne har senere flere ganger betegnet den skole vi i de forente nasjoners hemmelige sabotasjetropper gjennomgikk som en gangsterskole, og hvis en ser på det rent praktiske fag så hadde de utvilsomt rett. Vi fikk lære alt som var brukbart i nærkamp, og vi lærte mange former for sabotasje.»

«Det finnes ingen annen lov for krigen enn den at en må seire. (!) De amerikanske gangstere ville vel ha satt stor pris på de kurser vi gjennomgikk. Det var likevel en forskjell. Etter tysk militær målestokk var vel vår metode ikke verdig en soldat. Tyskerne har forsøkt å skape en tradisjon av sine mange kriger. De har laget et pent, velpusset bilde av den ridderlige, germanske kriger. Tyskerne skjønner ikke hvor galt dette bilde er. Ingen krig er ridderlig.»

Den lille kan bryte alle krigens regler og sivildrepe under okkupasjon — er øyensynlig Knut Haukelid blitt innbildt av SOE og Wilson?

«Vi som var fra et lite og undertrykt folk grep med glede og uten å skamme oss til ethvert middel som kunne skade fienden. Den underlegne har ikke råd til å føre krigen som den store ønsker, og alle de hundrevis tricks som vi lærte under de forberedende kurser ved kompani LINGE, skulle komme oss meget vel til gode.»

VI FORTSETTER MORDLISTEN

SOLHEIM, Erling, Moss

«NORSKE NYHETER» melder 9. mars 1945, at «hjemmestyrkene» i Gransherad har likvidert «angiveren» Erling Solheim, bokhandler i Moss. Han ble funnet bakkundet i en grøft i Gransherad. Det var på hjemvei fra en fjelltur at likvidasjonen ble gjort. Solheim ble drept et annet sted og fraktet dit folk i Gransherad fant ham. Samtaler med en E.B. ga opplysninger om dette. —

3 drept, 9 brannmenn såret ved sabotasje

ROMSDALSPOSTEN nr. 274 lørdag den 25. 11. 1944: Natt til fredag ble huset til forsikringsselskapet «Fram» utsatt for sabotasje. 3 uskyl-dige sivile ble drept.

Deres navn:

Jens Pettersen, f. 8. sept. 1896. Han var gift og hadde to barn.

Karl Delbek, f. 12. mai 1892 og hadde 9 barn.

Sigurd Fossum, f. 15. sept. 1893.

Under slukningsarbeidet eksploderte en tidsinnstilt bombe og såret 9 brannmenn. —

KNUDSEN, Oslo

Knudsen ble likvidert en av de første dagene i september 1944. Likvidasjonen ble utført på ukjent sted, men liket ble funnet på vei til Jar.

Kilde: «FRITT LAND», x. sept. 1944.

Liket av ukjent mann i Lysakerelven

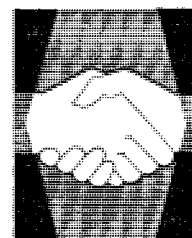
«FRITT FOLK» 1945: «17. april ble det funnet et lik av en ukjent mann i Lysakerelven. Alderen anslåes til et sted i 40-årene. Høyde 171 centimeter. Hjerteformet tatovering på venstre hånd. Liket var uten klær, hadde få og dårlige tenner (utslåtte). En nyre manglet. (Nyreoperasjon). Det ble ikke meldt savnet noen i den alderen, og undersøkelser viser at nyreoperasjon som nylig var foretatt ikke kun-

Hjelp oss å hjelpe!

Send ditt bidrag til

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE

Frontkjempere og falnes etterlatte

Postboks 1407 Vika, Oslo 1 — Postgirokonto 180 70

Finansmotivet — —

(Forts. fra side 5)

finansielle handlingsmotiv. Det ville være urettferdig å beskyldre disse kretser for politisk prinsipløshet: Tvertimot, den nye invasjon plederes utfra troskap mot det samme gevinstmotiv som man allerede den gang viste en slik forståelse for.

Fremmed hjelp er ofte en risikabel affære, enten det gjelder soldater eller arbeidere: Romer-riket styrket sitt forsvar ved å innkalle germanske leietropper, USA satte fart i sin økonomi ved negerimport. I begge tilfeller fikk vertsfolket senere erfare at de hadde trukket en Troyansk Hest innenfor murene. Det er liten grunn til å tro at våre erfaringer kommer til å arte seg vesentlig annerledes.

Her i landet er en teoretisk ubegrenset fremmedvennlighet siste mote: Jo mer fremmed, dess bedre. Import av afro-asiatisk arbeidskraft synes å være en idé som skaper ekstase også blant mange som grunnet kommunistiske sympatier er motstandere av Fellesmarkedet.

Men som praktisk politikk og generell livsholdning er en ubegrenset fremmedvennlighet, som ikke skal påføre vertsfolket skader erfaringsmessig betinget av et visst, biologisk adferdsmønster. I Polynesia synes dette å ha vært tilstede: Ingen bremser hverken når det gjaldt fremmed innvandring eller sexutfoldelse. — Men dette må ses i sammenheng med deres konkrete menneskeoppfatning: Blant kannibaler blir fremmede — naturlig nok — ganske lett akseptert.

Så lenge den norske fremmedvennlighet holder seg på det teoretiske plan og søker utløp i kjefthet mot Syd-Afrika og deputasjoner til

ne spores til noe sykehus. Dette likfunnet ble ikke etterforsket etter okkupasjonen, hvilket tyder på mord.

Hellas er den vel forholdsvis uskadelig, ja den kan til og med være ganske oppmuntrende, — som revynummer! Verre blir det når den i forening med gevinstmotiv gjøres til program for seriøs politikk: Det norske velferdssamfunns rikholdige utvalg av sosiale goder vil utvilsomt trekke mange til landet.

Kan hende fremmedarbeiderne i første omgang ville være en fordel for industrieringen. Senere er jeg redd fremmedvennligheten her bare vil kunne opprettholdes dersom vi adopterer gammelpolynesiske spisevaner.

Oscar Aall

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Karl Johansgt. 23 — IV, tilv.
Telefon 33 49 00

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær.

Møtetid kl. 19.15

ANNELIESE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Måndsbladet

FRIHUG-

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spanande fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 40,-. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,
Kinn

General Ruge — —

(Forts. fra side 1)

Det fremgår av dette at general Ruge riktignok helst ville at de norske tropper i Øst-Finmark skulle stå under norsk kommando, men at tyskerne ikke kunne gå med på dette fordi man måtte meddele Russland at Tyskland hadde overtatt vaktholdet i Øst-Finmark. Bare dette kunne stanse russerne fra okkupasjon.

Og stilt overfor dette aksepterte Ruge den ordning han beskriver slik: «Vi inngikk et kompromiss, den tyske overkommandos representant her skulle kunne gi ordre til fylkesmann Gabrielsen, som så igjen skulle gi disse ordrer videre, i sitt navn, til avdelingene i Øst-Finmark. Forholdet skulle holdes hemmelig for alle unntagen fylkesmannen. På dette grunnlag skulle så Tyskland meddele Russland at Tyskland har overtatt vaktholdet i Øst-Finmark.»

Det er jo mulig at «forholdet» ble holdt så hemmelig at ikke engang sjefen for de norske tropper, oberst Faye, oppfattet situasjonen (han har jo nemlig senere benektet at han sto under tysk kommando), men det er vel neppe mulig at for eksempel daværende major Lindbäck-Larsen ikke skjønnte noe. Han ble jo nemlig flyttet over som militær stabssjef hos den fylkesmann Gabrielsen som skulle formidle de tyske ordrer til de norske tropper. Det er også rart at et offisielt militært verk som «Krigen i Norge 1940. Operasjonene til lands i Nord-Norge 1940». Bind II kan gi opplysninger på side 335 som er direkte ukorrekte (jfr. Ruges foran nevnte skriv som har vært tilgjengelig i Riksarkivet også for generalmajor Sandvik, bokens forfatter!) Man har en beklemmende følelse av at de siste avsnitt er skrevet med sikte på å understøtte legenden.

På nevnte sted i boken står det bl. a.:

«Etter at kapitulasjonsavtalen var godtatt, ble general Ruge underrettet om at det fra tysk side ble fremsatt ønske om at de norske tropper skulle stilles under tysk kommando. Dette ønske ble avvist av Ruge, og han ga ingen meddelelse derom hverken til fylkesmann Gabrielsen eller oberst Faye.»

At fylkesmann Gabrielsen ingen beskjed fikk er altså ukorrekt ifølge Ruges brev. Likeså at ønsket ble avvist av Ruge. Det som er korrekt er at Ruge i prinsippet anerkjente tysk overkommando, men at denne skulle utøves gjennom fylkesmann Gabrielsen og hans

10.975 DAGER

hadde «Fredens fange», Rudolf Hess den 10. mai tilbragt i fengsel siden han for 30 år siden dro på sin mislykkede fredsflyvning til England, lokket dit av Secret Service og misbrukt i Churchills hensynsløse politiske spill. I mellomtiden har Hess blitt 77 år og er naturligvis både syk og medtatt av 30 år i tildels umenneskelig og ensomt fengsel. Men om han enn er syk er han ikke villig til å slå følge med folk som Schirach og Speer i bakvas-

kelse av den gamle fører. Det er en uutslettelig skam for de vestlige demokratier at de lar dette umenneskelige mareritt fortsette. Og det er en skam for alle de mennesker som vanligvis opprøres og protesterer mot forhold de finner umenneskelige at de er tause til denne verdensrekord i umenneskelighet. Hvorledes ser egentlig slike mennesker ut innvendig? Hva med det norske presteskap for eksempel?

*

PERON

Allerede for flere måneder siden kunne vi her i bladet meddele at det holdt på å lage seg til en tilbakevendende til Argentina for Peron, der som kjent lever i eksil i Spania. I den aller siste tid har også norsk dagspresse oppdaget dette og spesielt er DAGBLADET naturligvis i den forbindelse opptatt med å blande kortene. Det faktiske forhold er som kjent at det ikke var folkets ønske at Peron for 16 år siden ble fjernet og sendt i

landflyktighet mens de nye maktthavere, militære kupmakere, overdynt ham med de vanlige beskyldninger om korrupsjon og umoral. Trass i den aller kraftigste undertrykkelse gjennom årene har man ikke klart å utrydde peronismen, som er særlig sterk blant de fagorganiserte arbeidere, og det har stadig kokt under, og tildels også over, overflaten. Nå innser den nåværende militære diktator at han ikke klarer å styre mot peronismen og gir tydelige vink om at han tenker på å la Peron vende tilbake for at det kan bli ro igjen i landet. Og at nøden er stor fremgår vel av at general Lanusse i sin tid ble holdt innesperret av Peron. Men slik er altså virkeligheten bak det vrengebilde norsk presse gjennom årene har gitt av Peron som en forhatt, korrumpert og arbeiderfiendtlig diktator.

JA, HVORFOR?

Det har vært meget skrevet i norsk dagspresse om mordet på den jugoslaviske

Stockholmsambassadør utført av eksilkroater, men det sies intet om den myrdes fortid som utrydder av kroatisk separatist. Heller ikke sies det noe om den mengde av eksilkroater som opp igjennom årene er myrdet bl. a. i Vest-Tyskland. Nylig sto en eksilkroat som hadde kjempet på tysk side i annen verdenskrig, og som etter å ha tilbragt tyve år i en jugoslavisk konsentrasjonsleir klarte å flykte til Vest-Tyskland, for retten i Geislingen, tiltalt for «ulovlig våpenbesiddelse». Etter at en rekke eksilkroater var blitt myrdet av den jugoslaviske hemmelige tjeneste hadde han skaffet seg en pistol for å kunne forsvare seg mot eventuelle mordere. Til dommeren sa han: «Vær så snild ikke å kalle meg jugoslav. Jeg er nemlig kroat.» Han ble dømt til en bot på 2000 kroner og pistolen ble inndratt. Straffen var nok etter loven, men hvem skal så beskytte mannen ved neste mordanslag, spør en tysk avis.

HJELP —

(Forts fra side 3)

enestående. I tillit til lesernes solidaritetsfølelse overfor den gruppe mennesker det her gjelder, appellerer vi derfor enda en gang så inntrengende vi kan til hver enkelt om å gi sitt bidrag til vår hjelpeorganisasjon. Vær vennlig å benytte vedlagte postgirokort eller send ditt bidrag til Hjelpeorganisasjonen for krigsskadede, Postboks 1407, Vika, Oslo 1. Postgirokonto 180 70.

Oslo, 14. mai 1971.

Hjertelig hilsen
Eivind Saxlund

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4

Telefon 37 76 96

Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontoret stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementpriser:

Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 30,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 60,— pr. år, kr. 30,— pr. halvår.

Bruk postgironr.: 16 450

Løssalg kr. 2,—

Utgever A/S FOLK OG LAND

militære stabssjef, major Lindbäck-Larsen.

Ellers er det jo også en kjennsgjerning at det ikke bare var på grensen mot Sovjetsamveldet det lå norske tropper under tysk kommando, men også på nord-siden av Varangerfjorden ble det forlagt styrker av Garnisonkompaniet på Kirkenes, bl. a. i Vadsø.

Sven Arntzen er imidlertid en mann som ikke uten videre bøyer seg for kjennsgjerninger, og dermed løp da diskusjonen ut på de tåkete vidder igjen.

*

Så langt de faktiske forhold. Men også under denne diskusjon fusker man i kortene. Det er innlysende at general Ruge forsøkte å finne en ordning slik at norske tropper, som nettopp hadde avsluttet en hard strid med tyskerne, kunne unngå direkte å motta militære ordrer av de samme tyskere. Men at det overhodet kunne treffes en slik ordning viser jo med all ønskelig tydelighet at både den norske og den tyske overkommando anså Norges krigsdeltakelse forbi i og med våpenstillstandsavtalen i Trondheim og den forutgående kapitulasjonsavtale på Bjørnefjell for de resterende norske styrker. Hvis

tyskerne ikke det hadde gjort er det selvsagt utelukket at de ville ha akseptert tropper fra en stat de fortsatt var i krig med i ryggen på seg i Øst-Finmark, og at de ville ha satset noe for å finne en ordning slik at tropper fra et land de var i krig med kunne holde området istedenfor tropper fra Sovjetsamveldet, som dog på det tidspunkt var en slags forbundsfelle. Og vi tror heller ikke så dårlig hverken om general Ruge eller for den saks skyld om senere general Roscher Nielsen, at de var så hinsides enhver militær sans og samling at de for sin del kunne tro slikt var gjennomførlig.

For å kaste folk blår i øynene skrives og tales det stadig om at Norge og Tyskland fortsatt «var i krig» også etter at avtalen i Trondheim var undertegnet. Og det er naturligvis riktig i den forstand at det ikke var avsluttet noen fredsavtale. Men det betyr jo ikke at Norge fortsatt «deltok i krig», slik forutsetningen er for at man kan anvende straffelovens daværende § 86. Og det er jo egentlig det striden står om. Det er naturligvis i og for seg knekkende likegyldig hva de forskjellige mente og mener om det pussige forhold at tyskerne via fyl-

kesmannen i Finnmark umiddelbart etter at hårde kamper med nordmennene var avsluttet ble stillet under kommando av de samme tyskere for å verge landet mot et eventuelt russisk angrep. Det avgjørende er at intet av dette kunne ha foregått hvis Norge som stat fortsatte eller hadde folkerettslig adgang til å fortsette som krigsdeltager.

Det er derfor, som nevnt, en avsporing av diskusjonen omkring hendelsene i juni 1940 å hake seg fast i hva som foregikk da norske tropper i Øst-Finmark vitterlig ble satt under tysk kommando slik at tyskerne kunne sette dem inn i en eventuell kamp. Og at general Ruge i sitt skriv til Administrasjonsrådet og ellers peker på at «Norge og Tyskland fremdeles er i krig» betyr jo ene og alene dette at han konstaterer at det ingen fred er sluttet selvom man har truffet avtale om ikke lenger å delta i noen krig mot Tyskland. Det dreier seg, som man forstår, her om subtile nyanser som har vært meget behendig utnyttet den hele tid av legende-forsvarerne.

Egentlig er diskusjonen som pågår imidlertid en strid om Pavens skjegg.

*